

Norrænt samstarf

Norrænt samstarf

© Norræna ráðherranefndin, Kaupmannahöfn 2011

ANP 2010:791

ISBN 978-92-893-2178-5

Ritstjórn: Klaus Munch Haagensen, útgáfudeild

Umbrot: Jette Koefoed, útgáfudeild

Þýðing: Erla Sigurðardóttir

Myndir: Karin Beate Nøsterud

Fjöldi eintaka: 500

Prentun: Arco Grafisk A/S, Skive

Prentað á pappír sem uppfyllir strangar umhverfiskröfur
og má merkja með svaninum, norræna umhverfismerkinu.
Ritið má panta á www.norden.org/order

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

(Norræna ráðherranefndin)

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Sími: (+45) 3396 0400

Nordisk Råd

(Norðurlandaráð)

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Sími: (+45) 3396 0200

www.norden.org

Norrænt samstarf

Norræn samkennd

Menntun, rannsóknir og nýsköpun

Loftslags-, umhverfis- og orkumál

Velferð og menning

Norðurlönd á alþjóðavettvangi

Formlegt samstarf norrænu ríkjanna er eitt elsta pólitíska samstarf í heimi. Það byggir á landfræðilegri nánd og sögulegri og menningarlegri samkennd landanna fimm: Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar auk sjálfstjórnarlandanna Álandseyja, Færeyja og Grænlands. Fyrir vikið er það eitt víðtækasta svæðasamstarf í heimi og nýtur víðtæks stuðnings meðal almennings.

Pólitískt samstarf innan vébanda Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráð byggir á sameiginlegum samfélagsgildum og lýðræðisskilningi þjóðanna.

Norræn samkennd

Norrænu velferðarsamfélögin eru einstök í sinni röð og byggja á sameiginlegum gildum og sterkri menningarlegri samkennd þjóðanna. Því fylgja skuldbindingar enda hafa norrænu forsætisráðherrarnir með áberandi hætti sýnt vilja þjóðanna til að standa vörð um þá samkennd og finna henni nýtt hlutverk í hnattvæddum heimi.

Forsætisráðherrarnir hafa stöðugt samráð við þingmenn um hvernig bregðast skuli við hnattvæðingunni og nýta þau tækifæri sem hún hefur í för með sér.

Forsætisráðherrarnir hafa aukið pólitískt vægi norrænnar samvinnu og gert hana hnitmiðaðri en áður. Efst á dagskrá eru loftslagsmál,

umhverfismál og orkumál auk menntamála, rannsóknna, velferðar og menningarmála. Allt eru þetta kjarnasvið sem efla hlutverk ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs á alþjóðavettvangi.

Í alþjóðlegu samstarfi er þó ekki eingöngu lögð áhersla á að vekja athygli á norrænum kjarnagildum heldur einnig sérstöðu norrænu ríkjanna og samstarfs þeirra. Samstarfs sem miðar að almenningsheill á Norðurlöndum sem og utan þeirra.

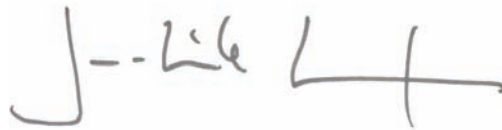
Opinbert norrænt samstarf fer fram á vegum Norrænu ráðherranefndarinnar sem er vettvangur ríkisstjórnanna og Norðurlandaráðs en það er samstarfsvettvangur þjóðþinganna.

Norrænu samstarfsráðherrarnir og kjörnir þingmenn leiða starfið sem er fjármagnað með almannafé frá Danmörku, Finnlandi, Íslandi, Norgei og Svíþjóð. Sjálfstjórnarsvæðin Álandseyjar, Færeyjar og Grænland eiga einnig aðild að samstarfinu. Norræn samvinna kostar um 700 íslenskar krónur á hvern Norðurlandabúa.

Pólitískt samstarf Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs byggir á samfélagslegum gildum og skilningi á lýðræði sem þjóðirnar eiga sameiginleg. Þessi gildi eiga að stuðla að öflugri framþróun í ríkjunum, afnámi stjórnsýsluhindrana og aukinni hæfni, samkeppnishæfni og samheldni Norðurlanda.

Halldór Ásgrímsson
Framkvæmdastjóri
Norrænu ráðherranefndarinnar

Jan-Erik Enestam
Framkvæmdastjóri
Norðurlandaráðs

Menntun, rannsóknir og nýsköpun

Margt er ólíkt með menntakerfum og atvinnulífi í norrænu ríkjunum en engu að síður tekst þeim að starfa saman á mörgum sviðum og nýta reynslu hvers annars. Samstarfið felst meðal annars í því að fjármagna sameiginleg verkefni og viðburði, útgáfu á skýrslum og myndun tengslaneta. Markmið samstarfsins er að skapa árangur sem erfitt er að ná í hverju landi fyrir sig.

Frá grunnskólum til háskólastigs

Í norrænu samstarfi um menntamál er áhersla lögð á sköpun, nýsköpun, frumkvöðlamenntun og að draga úr brottfalli í skólakerfinu. Menningar- og menntamálanefnd Norðurlandaráðs leggur meðal annars áherslu á skapandi greinar í kennslu og spanna aðgerðir ráðherranefndarinnar allt frá grunnskólum til háskólastigs.

Menntunaráætlun Norrænu ráðherranefndarinnar, Nordplus, nær einnig til Eyrstrasaltsríkjanna. Á ári hverju gefst þúsundum skólana, námsmönnum og fullorðnum kostur á að kynna samfélögum, tungumálum og menningu norrænu ríkjanna og grannþjóða þeirra í Eyrstrasaltsríkjunum. Í nýrri meistaranámsáætlun ráðherranefndarinnar geta háskólar frá að minnsta kosti þremur löndum boðið saman upp

á úrvalsnám sem annars væri ekki framkvæmanlegt.

Greinilegur árangur af norrænu samstarfi er að ungt fólk getur stundað nám í nágrannaríkjunum. Sameiginlegt menntasvæði á Norðurlöndum auðveldar þekkingarflæði milli landa.

Rannsóknir

Norrænu ríkin eiga víðtækt rannsóknasamstarf. Þar ber að nefna öndvegisrannsóknáætlunina en hún er víðamesta verkefnið í norrænu samstarfi á sviði rannsókna og nýsköpunar. Með því að virkja bestu krafta í rannsóknum og atvinnulífi á Norðurlöndum leitast ríkin við að finna lausnir í loftslags-, umhverfis- og orkumálum um allan heim. Fyrstu áætluninni af mörgum var ýtt úr vör árið 2010.

Ráðherranefndin fjallar einnig um rafræn vísindi meðal annars til að hámarka gagnavinnslu í ljósrásum. Þá er stefnt að því að auka hreyfanleika vísindamanna milli landanna og efla þannig hlut Norðurlanda í evrópsku rannsóknasamstarfi.

Nýsköpun

Kjarninn í hnattvæðingarstarfi er að efla alþjóðlega samkeppnisstöðu Norðurlanda. Ráðherranefndin

gefur meðal annars út ritin Nordic Innovation Monitor og Nordic Globalisation Barometer en þau fjalla um samkeppnisstöðu Norðurlanda í heiminum.

Norðurlandaráð og ráðherranefndin vinna að því að bæta kjör og vaxtarskilyrði norrænna frumkvöðla með því meðal annars að afnema stjórnsýsluhindranir milli ríkjanna en einnig er mikil áhersla lögð á að styrkja notendastýrða nýsköpun.

Norrænu ríkin beita sér saman fyrir því að búa menntun og atvinnulíf á Norðurlöndum undir framtíðina með því að skiptast á reynslu og upplýsingum en einnig með aðgerðum og annarri starfsemi.

Norðurlandaráð

Norðurlandaráð er opinber samstarfsvettvangur norrænu þjóðþinganna. Ráðið var stofnað 1952 og skipa það 87 þjóðkjörnir fulltrúar frá Danmörku, Finnlandi, Íslandi, Noregi og Svíþjóð auk sjálfstjórnarsvæðanna Álandseyja, Færeyja og Grænlands. Þingfulltrúarnir eru kosnir á þjóðþingunum að tillögu þingflokka. Því er ekki kosið beint í Norðurlandaráð. Forsætisnefnd stýrir störfum ráðsins en það kemur saman til þings á haustin og tekur ákvarðanir um hvaða mál eigi að koma til kasta ríkisstjórnanna. Að öðru leyti fer daglegt pólitískt starf Norðurlandaráðs fram í fagnefndum og flokkahópum.

Greinilegur árangur af norrænu samstarfi er frjáls aðgangur ungs fólks að námi í nágrannaríkjunum.

Norræna ráðherranefndin

Norræna ráðherranefndin er opinber samstarfsvettvangur norrænu ríkisstjórnanna. Forsætisráðherrarnir bera meginábyrgð á norrænu samstarfi en þeir fela samstarfsráðherrunum og samstarfsnefnd þeirra að samræma starfið. Norræna ráðherranefndin var stofnuð 1971 en hún er þrátt fyrir nafnið ekki ein heldur margar ráðherranefndir. Nú starfa tíu fagráðherranefndir auk samstarfsráðherranna og funda þær einu sinni til tvisvar á ári. Ákvarðanir í Norrænu ráðherranefndinni skulu samþykktar einróma. Embættismannanefndir skipaðar embættismönnum frá ríkjunum sjá um undirbúning mála og fylgja ákvörðunum eftir.

Helsingforssamningurinn – undirstaða norræns samstarfs

Samstarfssamningur Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar nefnist Helsingforssamningurinn. Samningurinn var undirritaður 23. mars 1962 og öðlaðist gildi 1. júlí sama ár. Markmið samningsins er sem hér segir:

„Samningsaðilar skulu kappkosta að varðveita og efla enn frekar samstarf ríkjanna á sviði réttarfars, menningarmála, félagsmála og efnahagsmála svo og um samgöngur og umhverfisvernd. Samningsaðilar skulu ráðgjast hver við annan um sameiginleg hagsmunamál sem eru til umfjöllunar í evrópskum og öðrum alþjóðlegum stofnunum og á evrópskum og öðrum alþjóðlegum ráðstefnum.“

Langtímamarkmið
Norðurlanda er að verða
óháð jarðefnaeldsneyti
án þess að það bitni á
velferð og samkeppnis-
hæfni ríkjanna

Loftslags-, umhverfis- og orkumál

Norrænu ríkin hafa löngum átt árangursríkt samstarf um loftslags-, umhverfis- og orkumál og njóta þessir málaflokkar forgangs hjá Norrænu ráðherranefndinni sem og Norðurlandaráði. Loftslags-, umhverfis- og orkumál eru einnig samþætt öðrum samstarfssviðum þar á meðal rannsóknunum og nýsköpun.

Metnaðarfull markmið

Markmið norrænu ríkjanna til lengri tíma litið er að verða óháð jarðefnaeldsneyti án þess að það skerði velferð og samkeppnishæfni ríkjanna. Grænn hagvöxtur, orkunýtni og metnaður í loftslagsmálum verða því að haldast í hendur og tryggja þannig forystuhlutverk svæðisins á sviði sjálfbærrar þróunar.

Árangurs samstarfsins gætir ekki eingöngu í einstaka ríkjum eða á Norðurlöndum í heild heldur einnig víðar um heim til dæmis á vettvangi Evrópusambandsins og Sameinuðu þjóðanna. Áhersla er lögð á aðgerðir gegn hlýnun jarðar og mengun andrúmslofts, skilvirka orkuveitu og samgöngur, nýja orkugjafa, notkun og losun hættulegra efnasambanda, verndun vistríkja hafsins og að standa vörð um líffræðilega fjölbreytni. Það liggur í hlutarins eðli að málefni

landanna við Eystrasalt og heimskautasvæðanna eru sett í forgang og nær það samstarf mun víðar en til Norðurlanda.

Margar norrænar hnattvæðingar- aðgerðir eru á sviði umhverfis- og orkumála og eru ýmsar norrænar stofnanir vel í stakk búnar til að sinna þeim málaflokkum. Þar ber að nefna Norræna umhverfissjóðinn (NEFCO), NordForsk, Norrænar orkurannsóknir, Norrænu nýsköpunarmiðstöðina og Norræna þróunarsjóðinn.

Norræni svanurinn

Umhverfismerkið Svanurinn er eitt flaggskipa í norrænu umhverfis-samstarfi en merkið auðveldar neytendum að velja visthæfar vörur. Umhverfismerkið var tekið í notkun 1989 og nær nú til 70 vöruflokka og rúmlega 6000 vörutegunda og þjónustu, sem spanna allt frá pappír og uppþvottaefni til leikfanga, gistihúsa og lífræns eldsneytis.

Norrænn raforkumarkaður

Samræming norræns raforkumarkaðar er enn eitt dæmið um að norrænt samstarf er árangursríkt. Samræmingin er þegar hafin og þykir skýrt dæmi um þann virðisauka sem skapast af samstarfi Norðurlanda. Að mati margra sérfræðinga

er norræni raforkumarkaðurinn sá besti í heimi.

Loftslagsbreytingar

Norðurlönd axla alþjóðlega ábyrgð á loftslagsaðgerðum ekki síst á vettvangi Sameinuðu þjóðanna. Samstarfið fer víðar fram og áþreifanlegt dæmi er Norræni þróunarsjóðurinn sem fjármagnar umhverfisverkefni í fátækustu löndum heims þar á meðal í Afríku og Asíu.

Velferð og menning

Norræna velferðarkerfið er einstakt í heiminum sem og menningarleg samkennd þjóðanna. Brýnt verkefni í norrænu samstarfi er að treysta velferðarkerfið í alþjóðlegu samkeppnisumhverfi og standa vörð um samheldni borgaranna.

Kjarnagildi norræna velferðarkerfisins

Norrænt samstarf um félags- og heilbrigðismál byggir á sameiginlegum gildum sem eru hornsteinn norræna velferðarlíkansins en það eru jöfn tækifæri og réttindi allra borgara, félagsleg samstaða og öryggi.

Norrænu ríkin hafa unnið saman á velferðarsviði um áratugaraðir. Þau hafa gert ýmsa sáttmála og opinber yfirvöld og þjónustustofnanir eiga samstarf eftir formlegum og óformlegum leiðum. Fyrir vikið fá norrænir borgarar betri félagsþjónustu en ella þar sem hún byggir á samnorrænum grunnreglum og gildum.

Gott dæmi um viðleitni ríkjanna til að takast sameiginlega á við alþjóðleg viðfangsefni eru hnattvæðingar- aðgerðir í heilbrigðis- og velferðarmálum. Hafið eru sjö verkefni en meginþemu þeirra eru: 1) Heilsa – að auka hreysti, vinnufærni og lífsgæði almennings og 2) Velferð – að auka hæfni fólks, auðvelda

aðgengi að vinnumarkaði og tryggja nægt vinnuafl.

Norrænt menningarsamstarf

Norrænt menningarsamstarf er hornsteinn í norrænu samstarfi. Það hefur um áraraðir byggt brýr á milli landanna og aukið skilning Norðurlandabúa á nágrannaríkjunum, þjóðunum sem þar búa og sameiginlegum gildum þeirra.

Á undanförnum árum hafa menningarráðherrarnir staðið að gagngerri nútímavæðingu á skipulagi menningarsamstarfsins, gert það opnara, gagnsærra og sveigjanlegra til að takast á við viðfangsefni hnattvæðingar. Framtíðarsýn menningarráðherranna er skýr: „Norrænt menningarsamstarf á að tryggja, skapa og sýna fram á gæði, sköpun og margbreytileika í farsælli þróun um heim allan.“

Í þeim orðum felst að norrænar listir og menning eigi að vera meira áberandi á alþjóðavettvangi. Fyrstu hnattvæðingaraðgerðir menningarráðherranna vöktu alþjóðlega athygli: Kynning á norrænum kvikmyndum í Torontó 2009, norræn landslagshönnun á heimssýningunni í Sjanghæ 2010 og kynning á norrænum bókmenntum í París 2011.

Norræn kvikmyndagerð, tónlist, bókmenntir, arkitektúr og hönnun njóta alþjóðlegrar viðurkenningar. Allar þessar listgreinar eiga sér langa sögu á Norðurlöndum og bera vitni um sköpunargáfu, þekkingu og hæfileika. Norðurlandabjóðirnar hafa alla burði til að vera í fararbroddi í heiminum á sviði skapandi greina. Verkefnið KreaNord er nýr miðpunktur í affreyngariðnaði.

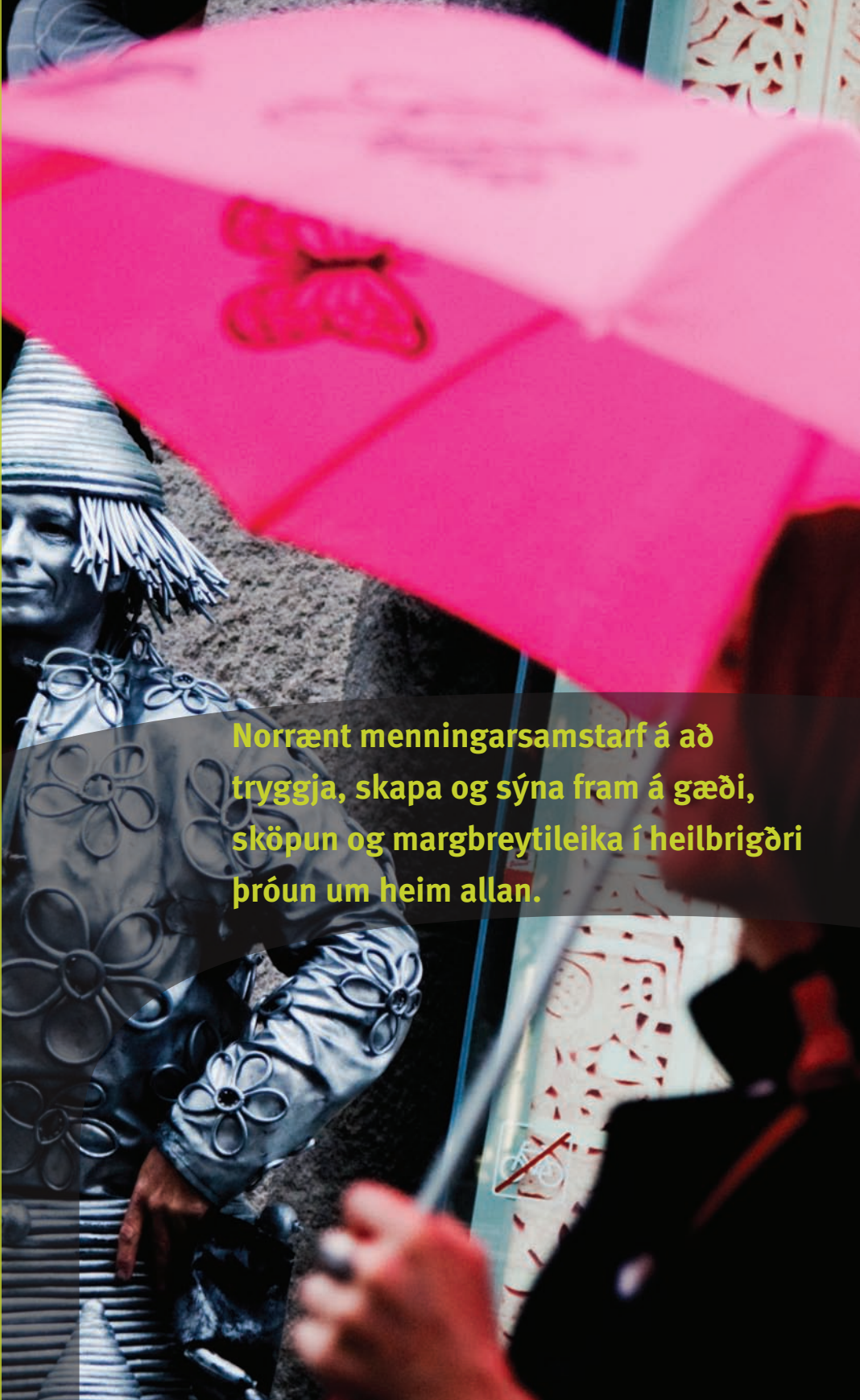
Lýðræðis- og samræðuhefð á Norðurlöndum er einnig til fyrirmyndar í heiminum. Fyrir tilstuðlan menningarsamstarfsins hefur tekist að efla samræður um menningarmál á Norðurlöndum sem og um allan heim. Samstarfið mun áfram gegna mikilvægu hlutverki í samskiptum ólíkra menningarheima og kynningu á norrænum kjarnagildum.

Norrænar stofnanir

Auk Norðurlandaráðs og Norrænu ráðherranefndarinnar eru rúmlega tuttugu stofnanir reknar fyrir norrænt fé og þar að auki álíka margar sem eru ekki skilgreindar sem norrænar stofnanir. Norræna nýsköpunarmiðstöðin (NICe), NordForsk, Kulturkontakt Nord, Norræni verkefnaútflutningssjóðurinn (NOPEF), Norræna velferðarmiðstöðin og Norræni lýðheilsuháskólinn (NHV) eru norrænar stofnanir sem og norrænu húsín í Reykjavík og Færeyjum. Ein stærsta stofnunin er Norræni fjárfestingabankinn (NIB) en hann hefur verið sameiginleg eign Norðurlanda og Eystrasaltríkjanna frá árinu 2005. Önnur stór stofnun er Norræni menningarsjóðurinn en hann veitir styrki til menningar á Norðurlöndum og norrænna menningarverkefna um allan heim.

Umhverfismerkið Svanurinn

Svanurinn er opinber umhverfismerking á Norðurlöndum. Merkið er frjálst að nota en samræmd umhverfismerking á Norðurlöndum stuðlar að því að minnka álag á umhverfið af völdum neytenda. Svanurinn mælir umhverfisáhrif vöru og þjónustu í gegnum allan vistferilinn frá framleiðslu til förgunar. Strangt eftirlit er með áhrifum á andrúmsloft og umhverfi en einnig gæðum og notagildi. Markmið Svansins er sjálfbær neysla í sjálfbæru samfélagi.

Norrænt menningarsamstarf á að tryggja, skapa og sýna fram á gæði, sköpun og margbreytileika í heilbrigðri þróun um heim allan.

Norrænar ríkisstjórnir og þingmenn eiga samstarf við ríki og alþjóðlegar stofnanir um sameiginleg hagsmunamál.

Styrkjakerfi

Norrænt samstarf býður upp á fjölmörg styrkjakerfi fyrir norræna borgara og fyrirtæki. Þar má nefna rammaáætlunina Nordplus um símenntun sem Eystrasaltsríkin eiga einnig aðgang að. Meira en 10.000 Norðurlandabúar hljóta styrki á hverju ári. Nordplus styrkir meðal annars samskipti norrænna skólana, þróunarverkefni og myndun tengslaneta. Annað dæmi er lista- og menningaráætlun Norrænu ráðherranefndarinnar en hún veitir meðal annars styrki til framleiðslu og hæfnisþróunar í öllum listgreinum.

Verðlaun Norðurlandaráðs

Norðurlandaráð úthlutar árlega verðlaunum í bókmenntum, tónlist, kvikmyndagerð og á náttúru- og umhverfisviði. Verðlaunum Norðurlandaráðs er ætlað að vekja áhuga almennings á norrænum bókmenntum, tungumálum, tónlist og kvikmyndum. Náttúru- og umhverfisverðlaunin eru veitt einstaklingum eða samtökum sem sýnt hafa frumkvæði í þágu náttúru- og umhverfisverndar. Hver verðlaun nema 350.000 danskra króna.

Norðurlönd á alþjóðavettvangi

Alþjóðastarf Norðurlanda spannar breitt svæði allt frá Kanada og Norður-Atlantshafi í vestri til Eystrasalts og Rússlands í austri. Norrænar ríkisstjórnir og þingmenn eiga samstarf við önnur ríki og alþjóðlegar stofnanir um sameiginleg hagsmunamál.

Eystrasaltsríkin og Rússland

Berlínarmúrinn var vart hrunninn síðla árs 1989 þegar Norðurlanda-ráð hóf formlegt samstarf við þjóðþingin í Eistlandi, Lettlandi og Litháen. Árið 1991 opnaði Norræna ráðherranefndin skrifstofur í höfuðborgum Eystrasaltsríkjanna og nú er samstarf ríkjanna orðið það traust í sessi að fagráðherrar ríkjanna átta funda annað hvert ár um sameiginleg málefni.

Mansal er alþjóðlegur vandi og vinna Norðurlönd, Eistland, Lettland, Litháen og Rússland saman í baráttunni gegn þeirri vá. Samstarfið hófst árið 2001 þegar ráðherranefndin tók frumkvæði að árangursríku átaki Norðurlanda og Eystrasaltsríkjanna gegn mansali.

Norðurlönd eiga einnig samstarf við Eystrasaltsríkin og Rússland um að bæta ástand lífríkis í Eystrasalti. Önnur ríki við Eystrasalt koma að samstarfinu meðal annars á

vettvangi Þingmannasamstarfs við Eystrasalt (BSPC).

Í samstarfinu við Rússland leggja Norðurlönd áherslu á að efla lýðræði, mynda fjölþætt tengsl milli ríkjanna og bæta skilyrði fyrir efnahagssamstarf og viðskipti. Skrifstofur ráðherranefndarinnar í Rússlandi gegna mikilvægu hlutverki í samstarfsverkefnum við þarlenda aðila.

Hvíta-Rússland

Norrænu ríkin leggja áherslu á að efla lýðræði í Hvíta-Rússlandi. Það er meðal annars gert í samstarfi við framkvæmdastjórn ESB með því að tryggja aðgengi hvítrússneskra ungmenna að útlagaháskólanum European Humanities University (EHU) sem er með aðsetur í Vilnías í Litháen. Þar stunda 1500 ungir Hvítrússar nám í hugvísindum og félagsvísindum með akademískt frelsi að leiðarljósi. Norðurlönd og Eystrasaltsríkin hafa einnig unnið saman að því að skapa hlutlausan samræðuvettvang fyrir stjórnarandstöðu og fulltrúa stjórnarflokksins í Hvíta-Rússlandi.

Heimskautasvæðin

Land- og hafsvæði Norðurlanda eru að stórum hluta á norðurslóðum. Því telja norrænu ríkin brýnt að

standa vörð um viðkvæma náttúru á norðurskauti, bæta lífskjör íbúanna og standa vörð um félagslega og menningarlega farsæld þeirra. Heimskautasvæðið er einnig grannsvæði Kanada og hafa Norðurlönd og Kanada unnið saman að því að vekja athygli umheimsins á þeim vanda sem blasir við íbúum norðurskauts.

Gagnleg vefföng

Norðurlandaráð og Norræna ráðherranefndin	www.norden.org
Norræni menningarsjóðurinn	www.nordiskkulturfond.org
Upplýsingaþjónustan Halló Norðurlönd	www.hallonorden.org
Norræn vefgátt um skattamál	www.nordisketax.net
NORDPLUS-styrkir	www.nordplusonline.org
Norræni fjárfestingarbankinn	www.nib.int
Norræna erfðaaðalindastofnunin	www.nordgen.org
NordForsk	www.nordforsk.org
Nordregio	www.nordregio.se
Norræna nýsköpunarmiðstöðin	www.nordicinnovation.net
Norræna kvenna- og kynjarannsóknastofnunin	www.nikk.no
Norræni verkefnaútflutningssjóðurinn	www.nopef.com
Norræni umhverfissjóðurinn	www.nefco.fi
Upplýsingaskrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Tallinn	www.norden.ee
Upplýsingaskrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Ríga	www.norden.lv
Upplýsingaskrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Vilnís	www.norden.lt
Upplýsingaskrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Pétursborg	www.norden.ru
Upplýsingaskrifstofa Norrænu ráðherranefndarinnar í Kalíníngrad	www.norden39.ru
Norræna húsið í Reykjavík	www.nordice.is
Norðurlandahúsið í Færeyjum	www.nlh.fo
Norræna stofnunin í Finnlandi	www.nifin.helsinki.fi
Norræna stofnunin á Grænlandi	www.napa.gl
Norræna stofnunin á Álandseyjum	www.nipa.ax

norden

Norræna ráðherranefndin
Norðurlandaráð

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

ANP 2010:791
ISBN 978-92-893-2178-5

